

Вступне заняття з дисципліни «Методика роботи спортивного хореографа» для студентів 5 курсу напряму підготовки 024 Хореографія

Хореографія протягом усього становлення фізичної культури була нерозривно пов'язана з нею.

Багато представників національних систем фізичного виховання включали елементи хореографії в заняття фізичною культурою. Так, засновник шведської гімнастики П. Лінг вказував на необхідність використання танцювальних рухів і називав цю галузь естетичною гімнастикою [1; 10].

ДЕМЕНІ Жорж (1850 - 1917). Д. - французький фізіолог і педагог, автор гімнастичної системи фізичного виховання. Демені використовував для створення своєї системи досягнення фізіології та анатомії. Він довів, що вправи, які виконуються з повною амплітудою, плавно і без довгих статичних зусиль, приносять набагато більше користі ніж скуті, статичні або ривкові рухи. Він довів доцільність вправ на розтягування і розслаблення. Він довів важливість переходу від вправ загального фізичного розвитку до прикладних рухів (чоловіки) і танцювальні рухи (жінки). **Засновник РГ.**

Е. Жак-Далькроз розробив гімнастику, у якій поєднувалися рухи і музичне звучання. Це розвивало слух і м'язове відчуття ритму. Він стверджував, що відчуття музичного ритму можна розвинути тільки тоді, коли воно сприймається усім тілом.

Далькроз вважав, що ритм є всезагальним символом порядку та організованості, тому його система дозволяє, за допомогою спеціально підібраних вправ, розвивати у дітей музичний слух, пам'ять, чуття ритму, пластичну виразність рухів. Ця система не зводилась до музичного виховання. Вона мала на меті виховати гармонійно розвинуту у всіх відношеннях людину.

На заняттях повинен панувати дух пластичної та музичної імпровізації. Викладач не нав'язує учневі свій ритм, а намагається розвинути його власний ритм, який він формує з власних м'язових відчуттів і уявлення музичної форми. Для танцю важливе значення має новизна і непередбачуваність рухів. Заняття з

дітьми повинні проводитися в ігровій формі, насиченою дією, а не теоретичними поясненнями.

Український композитор **В.Барвінський**, який теж навчався у цій школі, у 1915 написав «Прелюдію методом Далькроза». Ідеї Далькроза розвивалися у різних країнах. Так у 1920-х роках в Ленінграді діяв Інститут ритму, у якому намагалися створити «танцюючу музику».

У багатьох країнах ритміка Далькроза використовується у різних закладах: дитячих садках, молодших класах загальноосвітніх шкіл, театральних та балетних школах, спеціальних школах для дітей із запізненным розумовим розвитком, для дітей глухих та сліпих, а також у лікарняних закладах як терапевтичний засіб. Інститут Далькроза в Женеві надалі є світовим центром методики Далькроза, у ньому постійного відбувається навчання, курси і конгреси, видаються далькрозівські методичні і наукові матеріали, у тому числі часопис «Le Rythme».

Франсуа Дельсарт був вчителем емоційного виразу через голос і жести (до речі дельсарт був співаком і родичем композитора Жоржа Бізе). «Що мені особливо подобається у контемпі – це безмежна свобода виразу і точність фраз. Точність тому, що тіло не скуте рамками правил руху на відміну, наприклад, балету. «Тіло ніколи не обманює» — це він про контемп. Він оголосив, що у тіла є власна мова, після чого популярним став вислів «поезія тіла».

Він створив науку про виразність людського тіла, яку пізніше назвали прикладною естетикою. Робота Дельсарта складалася з детального вивчення дихання, динаміки рухів голосу, поєднання їх з виразними рухами тіла.

У 1839 р. він організував «Курси сценічної виразності», на яких детально вивчалися елементи тілесної виразності.

Айседора Дункан. Народилася у 1877 році у Сан-Франціско у родині Джозефа Данкана, який збанкрутувавши лишив жінку з 4 дітьми.

Айседору, сховавши її вік, у 5 років віддали у школу, але у 13 вона її покинула і почала серйозно займатися музикою і танцями. У 18 років Дункан переїхала до Чікаго, де почала виступати у нічних клубах. Її сприймали як

екзотичну диковинку – вона танцювала босо у грецькому хітоні, чим шокувала публіку.

Особливий вплив на А.Дункан та її покоління надав філософ Ніцше. У відповідь на його філософію Дункан написала книгу «танок майбутнього». Вона мріяла о створенні нової людини, для якої танець буде природною потребою.

У нашій країні вона більш відома як жінка С.Єсеніна. У світі її вважають великим теоретиком і практиком танцювального мистецтва. Вона вважала. Що танець повинен лікувати не тільки тіло, але й душу.

Вона перекреслила усі канони класичної школи, зняла з балерин пуанти і запропонувала відчутти енергію сцени босими ногами. Вона відмовилася від пачки. Вділа туніку, бо тіло не затиснуте у корсет – дихає, живе і танцює. Вона вважала, що класичний балет – це механічні, завчені рухи, пози, нехай дуже красиві, але вони закривають душу. А людське тіло в танці – це продовження природи у всій її величності.

Американський фахівець з фізичної культури **Кеннет Купер** [5] вважає, що завдяки танцювальним рухам, відбувається стимуляція серцевої та дихальної діяльності організму, отже, збільшується споживання кисню.

Представники французької школи Ж.Компаньон, М.Томе, **Ф.Аморос** розглядали хореографію як один з компонентів фізичного виховання, який сприяє упорядкуванню діяльності нервової системи, формує поставу, розвиває м'язовий апарат. До засобів фізичного виховання вони відносили танці, елементарні (вільні) вправи, супроводжувані музикою і співом.